

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Буа шәһәре

22 ноябрь 2021 ел

№ 1-21

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында муниципаль торак контроле турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясы, 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль закон, «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Кушымта итеп бирелгән Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында муниципаль торак контроле турында нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында муниципаль торак контроле турындагы нигезләмәнең 5 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән дә соңга калмыйча, 2022 елның 1 гыйнварыннан соң үз көченә керә.

3. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында муниципаль торак контроле турындагы нигезләмәнең 5 бүлегендәге нигезләмәләр 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

4. Әлеге карарны Буа муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны социаль мәсьәләләр буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Буа муниципаль районы Башлыгы,
Совет рәисе

Р.Р. Камартдинов

Буа муниципаль районы Советының
2021 елның 22 ноябрәндәге
1-21 номерлы карарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Буа муниципаль
районында муниципаль торак контроле
турындагы нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – муниципаль торак контроле).

1.2. Муниципаль торак контроле предметы булып юридик затларның, индивидуаль эшқуарларның һәм гражданның (алга таба – контрольдә тотылучы затларның) торак законнары, энергияне сак тоту турында һәм муниципаль торак фондына карата энергетик нәтижәлелекне күтәрү турында законнарда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәү тора:

1) Муниципаль торак фондларын куллану һәм куркынычсызлык таләпләре, шул исәптән торак бүлмәләренә таләпләр, аларны куллану һәм хезмәт күрсәтү, күпфатирлы йортларда бүлмә хужаларының гомуми мөлкәтен куллану һәм саклау, торак бүлмәләренә торак булмаган бүлмәләргә күчерү тәртибе. - күпфатирлы йорттагы торак бүлмәләргә резиденция, күпфатирлы йортны төзекләндерү һәм (яки) тәртипкә китерү тәртибе;

2) капитал ремонт фондларын формалаштыруга карата таләпләр;

3) күпфатирлы йортларда гомуми милекне карап тоту һәм ремонтлау буенча хезмәтләр күрсәтүче һәм (яки) башқаручы юридик затларның, шәхси эшқуарларның эшчәнлегенә карата таләпләр;

4) күпфатирлы йортлардагы һәм торак йортлардагы биналарның милекчеләренә һәм файдаланучыларына коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә карата таләпләр;

5) хезмәт күрсәткәндә, торакны тоту өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре, сыйфатсыз күп фатирлы йортта гомуми мөлкәт белән идарә итү, ремонтлау һәм ремонтлау буенча эш башкарылган очракта һәм (яки) өзеклекләрдән арткан очракта, билгеләнгән вакыт;

6) күпфатирлы йортта гомуми мөлкәтне карап тоту кагыйдәләре һәм торак урынны карап тоту өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре;

7) күпфатирлы йортлардагы һәм торак йортлардагы биналарның милекчеләренә һәм файдаланучыларына коммуналь хезмәтләр күрсәтү, туктатып тору һәм чикләү кагыйдәләре;

8) энергетика нәтижәлелеге һәм күпфатирлы йортлар биналарының һәм торак йортларның энергия ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тәмин ителеше таләпләре;

9) ресурс белән тәэмин итүче оешмалар, күпфатирлы йортлар белән идарә итү эшчәнлеген башкаручы затлар тарафыннан системада мәгълүмат урнаштыру тәртибенә карата таләпләр;

10) күп фатирлы йортларда инвалидлар өчен биналар алу мөмкинлеген тәэмин итүгә карата таләпләр;

11) Социаль файдаланудагы наемга алынган йортларда торак урыннары бирүгә карата таләпләр.

1.3. Муниципаль торак контроле Буа муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) тарафыннан башкарыла.

1.4. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле башкарма комитетның вазыйфай затлары-Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, транспорт, торак – коммуналь һәм юл хужалыгы бүлегә (алга таба-контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфай затларының вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә муниципаль торак контроле буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга һәм җаваплылыкка ия.

1.5. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Торак кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Муниципаль торак контроле объектлары булып түбәндәгеләр тора:

1) контроль затларның эшчәнлегә, гамәлләре (хәрәкәтсезлегә), аның кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгән тиеш, шул исәптән бу Регламентның 1.2 пунктның 1 - 11 пунктчаларында күрсәтелгән эшчәнлек, гамәлләр (хәрәкәтсезлек) белән идарә итүче затларга;

2) контрольдә тотучы затларның, шул исәптән продукция (товарлар), эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр, аларга әлегә Нигезләмәнең 1.2 пунктның 1 – 11 пунктчаларында күрсәтелгән мәжбүри таләпләр куела торган эшчәнлек нәтижәләре;

3) муниципаль торак фондының торак урыннары, муниципаль торак фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортларда гомуми милек һәм әлегә Нигезләмәнең 1.2 пункттындагы 1 – 11 пунктчаларында күрсәтелгән мәжбүри таләпләр куела торган башка объектлар.

1.7. Башкарма комитет муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында муниципаль торак контроле объектларын исәпкә алу тәэмин итә.

1.8. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда рисклар белән идарә итү һәм бәяләү системасы кулланылмый¹.

2. Закон белән сакланган кыйммәтләргә зыян (зыян) куркынычын булдырмау

2.1. Башкарма комитет муниципаль торак контролен, шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән дә гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чаралар Башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү ысулларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Муниципаль торак контролен тормышка ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру контроль чаралар үткәругә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән сакланган кыйммәтләргә зыян (зыян) куркынычын профилактикалау программасы нигезендә үткәрелә, шулай ук, зарар куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин.

Әгәр дә профилактик чаралар үткәрелгәндә, муниципаль торак контроле объектларының закон белән сакланган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян (зыян) яисә андый зыян (зыян) китерелгәнлегә ачыкланган булса, муниципаль торак контролен үткәру өчен рәсми вәкаләтле зат кичекмәстән Буа муниципаль районы Башлыгына (урынбасарына) контроль чаралар үткәру турында карар кабул итү хакында мәгълүмат жиберә.

2.5. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит².

2.6. Мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитетның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында (алга таба – Башкарма комитетның рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә

¹ Нигезләмәдә бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасын куллану каралырга мөмкин. Бу очракта хәл хәвеф-хәтәр категорияләре исемлеген раслау мәсьәләләрен, риск критерийларын, контроль объектларын риск категорияләренә кертү тәртибен, риск индикаторларын раслау тәртибен жайга салырга тиеш. Бу очракта контроль төрләре турында башка төр нигезләмәләрнең куркынычлылык белән идарә итү системасын жайга салу үз эченә алган нигезләмәләрненнән файдаланырга киңәш ителә.

² Профилактик чараларның санап үтелгән төрләрненнән бары тик мәгълүмат бирү һәм консультация алу гына мәжбүри. Калган профилактик чаралар кулланылмаска мөмкин («Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 45 статьясындагы 2 өлеше).

керү Башкарма комитетның рәсми сайтының төп (төп) битеннән), массакуләм мэгълүмат чараларында, дэүлэт мэгълүмат системаларында контрольдэ тотылучы затларның шэхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рэвешлэрдэ башкарыла.

Башкарма комитет Башкарма комитетның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккэ багышланган махсус бүлектэ «Россия Федерациясендэ дэүлэт контроле (күзэтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендэге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендэ каралган мэгълүматларны урнаштырырга һәм аларга ярдэм итэргэ бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук Буа муниципаль районы халкына гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендэ контроль объектларына куела торган мэжбүри талэплэр турында хэбэр итэргэ хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумилэштерү Башкарма комитет тарафыннан үткэрелгэн тикшерү чаралары һәм аларның нэтижелэре турында мэгълүматларны жыю һәм анализлау ярдэмендэ гамэлгэ ашырыла.

Муниципаль торақ контролен гамэлгэ ашырырга вэкалэтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумилэштерү нэтижелэре буенча ел саен муниципаль торақ контролен гамэлгэ ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумилэштерү нэтижелэрен үз эченэ алган һәм Башкарма комитет житэкчесе кул куйган эмер белэн расланган доклад эзерлэнэ. Элеге доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленэ кадэр, Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенэ багышланган махсус бүлектэ урнаштырыла.

2.8. Мэжбүри талэплэрне бозуга юл куймау турында кисэтү һәм мэжбүри талэплэрне үтэүне тээмин итү буенча чаралар күрү тэкьдиме Башкарма комитетта эзерлэнгэн мэжбүри талэплэрне бозу яки мэжбүри талэплэрне бозу билгелэре турында белешмэлэр булган очракта һәм (яки) мэжбүри талэплэрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (зыян) китергэн яисэ закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян китерү (зыян) куркынычы тудырган очракта контрольлек итүче затка игълан ителэ. Кисэтүлэр Буа муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) тарафыннан күрсэтелгэн белешмэлэр алынганнан соң 30 көннэн дэ соңга калмыйча игълан ителэ (имзалана). Кисэтү язма рэвештэ яисэ электрон документ рэвешендэ рэсмилэштерелэ һәм контрольдэ тотучы зат адресына жибэрелэ. Мэжбүри талэплэрне бозуга юл куймау турында кисэтү Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 31.03.2021 ел, № 151 «Контроль (күзэтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рэвешлэре турында» боерыгы белэн расланган форма нигезендэ рэсмилэштерелэ.

Мэжбүри талэплэрне бозуга юл куймау турында игълан ителгэн кисэтүлэр теркэу номеры бирелгэн кисэтүлэрне исэпкэ алу журналында теркэлэ.

Башкарма комитет тарафыннан мэжбүри талэплэрне бозуга юл куелмау турында кисэтү игълан ителгэн очракта, контрольлек итүче зат күрсэтелгэн кисэтүгэ карата каршылык бирергэ хокуклы. Кисэтүгэ карата каршылык Башкарма комитет тарафыннан алынганнан соң 30 көн эчендэ карала. Каршылыкларны карау нэтижэсендэ контрольдэ тотучы затка язмача яки электрон документ формасында жавап жибэрелэ. Каршылык белэн килешмэгэн очракта жавапта тиешле нигезлэмэлэр күрсэтелэ.

2.9. Контрольдә тотылучы затларга консультация бирү муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү Буа муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) һәм (яки) муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында башкарыла.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирү муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;
- 2) вакытында консультациялар бирү телдән бирергә җавап бирелгән сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат консультация биргәндә, Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затларның, контроль чарада катнашучыларның конкрет контроль чарасына, карарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтиҗәләре бирелә алмый.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затка консультация бирү барышында билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотучы затны бәяләү максатларында, Башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияларне исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетка контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренен биш һәм аннан күбрәк мөрәжәгатьләре кERGән очракта, консультация бирү Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, Буа муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) яисә муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә тотылуы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характерына ия.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиеш булган документларны карау, сораштыру, документлар соратып алу, инструменталь тикшерү юлы белән);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документлар, экспертиза аша);

4) урынга чыгып тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен мониторинглау (муниципаль торак контроле объектлары турында мәгълүмат туплау һәм анализлау, шул исәптән ведомствоара информация үзара бәйләнештә булган мәгълүматны, контроль оешмалар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында бирелә, шулай ук мәгълүматлар. дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында, Интернеттан алынган мәгълүматларда, шулай ук фотога төшерү һәм төшерү, видео язу функцияләре булган хокук бозуларны автоматик техник куллану ярдәмендә алынган мәгълүматлар);

б) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү Башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункттындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган контроль чаралар үткәру өчен нигез булып тора:

1) Башкарма комитетта гражданныр һәм оешмалардан гаризалар (гаризалар) алынганнан соң, дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары мәгълүматлары, зыян (зыян) китерү яки закон белән сакланган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы турында мәгълүмат бармы. , массакүләм мәгълүмат чараларыннан, шулай ук контроль чаралар нәтижәсендә шундый мәгълүмат алу, шул исәптән үзара бәйләнешсез контроль чаралар, шул исәптән бүтән контроль кешеләргә карата башкарылган чаралар;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, конкрет контрольлек итүче затларга карата контроль чаралар үткәру турында Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе. Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе йөкләмәсен үтәүне оештыру турында Россия Федерациясе баш дәүләт торақ инспекторы боерыгы белән муниципаль торақ контроле чараларын үткәру тәртибе һәм (яисә) сроклары төгәлләштерелергә мөмкин (әгәр мондый контроль чаралар үткәругә карата Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе яисә Россия Федерациясе Хөкүмәте күрсәтмәсе белән башкача билгеләнмәгән булса);

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатиләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм гражданныр хокукларының һәм ирекләренә үтәлешенә күзәтчелек кысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

5) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очрақларын бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлу срогы чыккач, контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

3.5. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасында күрсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.6. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чарасы үткәру турындагы күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.7. Башкарма Комитет боерыгы кабул ителгән очрақта, зыян (зыян) турында белешмәләр нигезендә контроль чара үткәру хакында яисә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында яисә контрольдә тотылуы затның эшчәнлек параметрларын билгеләгәндә, аларның туры килүе яисә алардан

кире кагу, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычының расланган индикаторлары нигезендә, контроль чарасын үткәрү өчен нигез булып тора, мондый күрсәтмә муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның мотивлаштырылган тәкъдиме нигезендә, контроль чараны үткәрү турында кабул ителә.

3.8. Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралар, Буа муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) йөкләмәсе, Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр, шул исәптән «дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм Россия Федерациясендә муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда үткәрелә.

3.9. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Торак кодексы нигезендә, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.10. Муниципаль торак контролен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр карамагында булган бүтән органнардан, шул исәптән электрон формада булган бүтән органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәте 2016 елның 19 апрелендәге 724-р боерыгы белән расланган документлар исемлеге белән билгеләнгән.

3.11. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин, килеп житкәндә, Башкарма комитетка контроль чарасын үткәргәндә булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә (әмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотылуы затның яисә аның вәкиленең булмавы муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга, контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүгә каршы килми, контрольлек итүче затка тиешле рәвештә контроль чара үткәрү турында хәбәр ителгән булса;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) тикшерү чараларын үткәргәндә нигезле сәбәпләр белән тикшерелүче затның булмавы (тикшерерүлүче затның авыруы, эш сәфәрендә булуы һ. б.) .

3.12. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенен берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.13. Барлык очрактарда да муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан контроль чараларын үткәругә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелгән фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәрү һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.14. Контроль чара нәтижәләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.15. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш. Тикшерү чараларын үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жибәрелә.

3.16. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.17. Контрольлек итүче затларга мәгълүмат бирү. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар кылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында күрсәтелгән гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында карарлар турында белешмәләрне урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итүче инфраструктура аша, шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) аша һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша контрольдә тотучы затларга житкерү күздә тотыла.

Эшқуарлык эшчәнлеген башкармаучы, контрольлек итүче зат булып торучы гражданга, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында документларны кәгазьдә тапшыру юлы белән, аларга Башкарма комитет адресына документларны кәгазьдә алу кирәклеген турында хәбәр жиберү юлы белән йә Башкарма комитетта контрольдә тотылучы затның электрон почта адресы турында мәгълүмат булмау һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша жиберү мөмкинлеген булмаса, документларны кәгазьдә тапшыру юлы белән муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр ителә. Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетка документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затка муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан кылына торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, Башкарма комитет контрольдә тотучы затка документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдә тотылучы затка электрон формада яки контрольлек итүче зат запросы буенча хәбәр итү мөмкинлеген булмаган очракта, почта элементсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.18. Актта баян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольлек итүче зат шикаятне «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248 – ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм әлегә Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә жиберергә хокуклы.³

3.19. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.20. Контроль чара үткәргәндә башкарма комитетның контрольлек итүче заты (муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат) тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү вакытының һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәргү турында күрсәтмә бирү;

2) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр һәм

³ Муниципаль контрольнең әлегә төрөндә судка кадәр шикаят бирү системасы кулланылса (39 ст. 4 өлеше). Югыйсә әлегә норма төшереп калдырылырга тиеш.

гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу һәм аны булдырмый калу ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү буенча мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, әгәр тикшерү чарасын уздырганда граждан, оешма эшчәнлегә белән гражданнарның, оешмаларның эшчәнлегә белән бәйле булган очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерү буенча да;

3) тикшерү барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә кирәк;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чараларны күрү, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, әгәр мондый чара законда каралган булса, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрү;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карау.

3.21. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда вазыйфай затлар билгеләнгән тәртиптә башкарма хакимиятнең федераль органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек итәләр.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара үткөрү барышында Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләре турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар әлеге актының күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллылар.

4. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затларның Башкарма комитет карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белдерү

4.1. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

5. Муниципаль торак контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан әһәмияте

5.1. Муниципаль торак контролен гамэлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамэлгә ашырыла.

5.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль торак контроле өчен индикатив күрсәткечләр Буа муниципаль районының норматив акты белән раслана.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында
муниципаль торак контроле турында нигезләмәгә кушымта

**Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитеты
тарафыннан Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында
муниципаль торак контролен тормышка ашырганда планнан тыш
тикшерүләр үткәру кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри
таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары**

1. Муниципаль торак контроле органына муниципаль торак фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре булган граждан яисә оешма, күпфатирлы йортта муниципаль торак фондының торак урыннарыннан файдаланучылар булган гражданныр мөрәжәгатьләрен муниципаль торак контроле органына дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлегендә түбәндәге мәжбүри таләпләрдән бер генә булса да тайпылу турында мәгълүмат килү:

а) муниципаль торак фондының торак урынын торак булмаган бинага күчерү тәртибе;

б) күпфатирлы йортта муниципаль торак фондының торак урыннарын яңадан планлаштыру һәм (яки) үзгәртеп коруны гамәлгә ашыру тәртибе;

в) күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда муниципаль торак фондыннан файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтү;

г) инвалидлар өчен муниципаль торак фондыннан торак урыннары алу мөмкинлеген тәмин итү;

д) муниципаль торак фондының торак биналарының йорт эчендәге һәм фатир эчендәге газ жиһазларын кулланганда һәм карап тотканда куркынычсызлыкны тәмин итү.

2. Муниципаль торак контроле органына, әлеге мөрәжәгать керткәнчегә кадәр ел дәвамында дәүләт торак күзәтчелеге органы, муниципаль торак контроле органы тарафыннан шундый ук мәжбүри таләпләрне бозуга юл куелмау турында кисәтүләр игълан ителгән булса, Россия Федерациясә Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мөрәжәгатьләрдән тыш, әлеге кушымтаның 1 пунктында күрсәтелгән мөрәжәгатьләрдән һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешә нигезендә планнан тыш тикшерү (күзәтчелек) чараларын уздыру өчен нигез булган мөрәжәгатьләрдән тыш, муниципаль торак фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре булган граждан яисә оешманың күпфатирлы йортта муниципаль торак фондының торак урынын кулланучы булып торучы гражданның мөрәжәгатьләре, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан муниципаль торак фондына карата хокук бозулар фактлары турында, мәжбүри таләпләр керү.

3. Муниципаль торак контроле органы адресына Муниципаль торак фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре булган граждандан яисә оешмалардан, күпфатирлы йортта муниципаль торак фондының торак урыннарыннан файдаланучылар булган граждандан, күпфатирлы йортта муниципаль торак фондының торак урыннарын кулланучылардан кергән граждандан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан муниципаль торак фондына карата Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мәжбүри таләпләргә бозу фактлары турында мәгълүматның алдагы календарь елының шул ук чоры белән чагыштырганда (ай, алты ай, уника ай) вакыт берәмлегенә мөрәжәгать итү саны ике тапкыр һәм аннан да күбрәк арту (ай, алты ай, уника ай).

4. Муниципаль торак контроле органына өч ай дәвамында муниципаль торак фондының көн тәртибендәге шундый ук мәсьәләләр буенча карарлар үз эченә алган күпфатирлы йорттагы биналарның милекчеләренә гомуми жыелышының ике һәм аннан да күбрәк беркетмәсә керү.

5. Муниципаль торак фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортта торак урыннары милекчеләре булган граждандан яисә оешмадан күпфатирлы йортта муниципаль торак фондының торак урынын кулланучы булып торучы граждандан яисә күпфатирлы йортта торак урыннары милекчеләре булган оешмадан алынган дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан һәм торак-коммуналь хужалыкның дәүләт мәгълүмат системасында контрольлек итүче зат тарафыннан урнаштырылган мәгълүматның өч ай дәвамында мәгълүмат (мәгълүмат) туры килмәүнең биш айдан артык очрагын ачыклау.

6. Бер үк муниципаль торак контроле объектында өч ай рәттән берничә тапкыр (ике һәм аннан күбрәк) булган авария очраklары.

Жирлектәге муниципаль торак контроле турындагы нигезләмәгә аңлатма язуы

Жирлектә муниципаль торак контроле турында нигезләмә (алга таба-Нигезләмә) Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 248-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә эзерләнде һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары белән расланьрга һәм 2022 елның 1 гыйнварыннан соң гамәлгә кертелергә тиеш.

1. Игътибар итегез, нигезләмә үз көченә кергән көннән жирлектә элегрәк кабул ителгән муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар үзләренәң гамәли көчен югалта. Шуңа бәйле рәвештә, 2022 елның 1 гыйнварына кадәр, нигезләмә үз көчен югалткан дип тану турында жирле үзидарә органнары компетенциясен исәпкә алып, кирәкле муниципаль хокукый актлар кабул ителергә тиеш (контрольнең элге төре турында нигезләмә, профилактика программасы, контрольне гамәлгә ашыруның административ регламенты).

2. Әгәр муниципаль контрольнең элге төрен гамәлгә ашыру вәкаләте жирлекләргә муниципаль районның жирле үзидарә органнары белән жирле әһәмияттәгә мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренәң бер өлешен элге жирлекләр бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә тапшыру турындагы килешү нигезендә тапшырылса, мондый очракта вәкаләтләрне тапшыру турындагы килешүнең эчтәлеген исәпкә алырга кирәк.

Кагыйдә буларак, югарыда аталган вәкаләтләрне тапшыру турында килешүләр төзегәндә, жирлекнең билгеле бер мәсьәләне хәл итү буенча вәкаләт бирелүе күрсәтелә һәм муниципаль районның жирле үзидарә органнарына элге мәсьәләне норматив жайга салу буенча вәкаләт бирелүе күрсәтелми. Өстәвенә, еш кына вәкаләтләрне тапшыру турындагы килешүләр муниципаль район һәм жирлек башкарма комитетлары тарафыннан төзелә. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше мәгънәсе буенча вәкаләт элге вәкаләткә ия булган жирле үзидарә органы тарафыннан тапшырыла (һәм шуңа бәйле рәвештә килешү төзелә).

Муниципаль контроль төре турындагы нигезләмә нәкъ менә муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан расланьрга тиеш. Шуңа күрә, әгәр муниципаль район һәм жирлекнең вәкиллеке органнары арасында муниципаль контроль төре турындагы нигезләмәне раслау турындагы нигезләмәне раслау мәсьәләсе буенча килешү төзелмәгән булса, муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмәне раслаучы хокукый акт кабул итү жирлекнең вәкиллеке органы компетенциясендә кала.

3. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше нигезендә

Нигезләмә нигезендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланылмый.

Шуңа бәйле рәвештә Нигезләмәдә беркетелгән контроль чаралар (инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга чыгып тикшерү, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү) планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

Муниципаль торак контролендә план характерының булмавы федераль дәүләт хакимияте органнарының контроль чараларын үткәргә планлы (риск-юнәлешле) якин килүне билгеләгәндә, муниципаль контрольнең тиешле төре турында нигезләмә расланган вакытка гамәлдә булган хокук куллану практикасын исәпкә алып, муниципаль контроль объектларында хәвеф-хәтәрләр төркемнәрен билгеләргә тәкъдим ителүенә бәйле. Булган мәгълүматларга караганда, күпчелек жирлекләрдә муниципаль торак контроле системалы рәвештә башкарылмаган. Шуңа бәйле рәвештә, планлы тикшерү чараларының периодиклыгын билгеләү максатларында, муниципаль контроль объектларының гражданлыгын үткәргә мөмкинлек бирә торган мәгълүмат юк.

4. Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексы 6.4, 7.19, 7.20, 7.21, 7.22, 7.23, 7.23.3, 7.32.2, 9.23, 13.19.2 статьяларының нигезләмәләрен анализлау муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру барышында хокук бозулар ачыкланырга мөмкин дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә:

1) муниципаль торак фондының торак урыннарын эксплуатацияләүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләрне бозмау турында мәжбүри таләпләр;

2) электр челтәрләренә, жылылык челтәрләренә һәм газ үткәргечләргә үз белдегә белән тоташтыруга, шулай ук электр, жылылык энергиясен, газны үз белдегә белән (хисапсыз) куллануга юл куймау турында мәжбүри таләпләр;

3) су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу үзәкләштерелгән системаларына үз белдегә белән тоташтыруны булдырмау турында мәжбүри таләпләр;

4) күпфатирлы йортта муниципаль торак фондының торак биналарынан файдалану, үз белдегә белән үзгәртеп кору һәм (яки) муниципаль торак фондының торак урынын үзгәртеп планлаштыру кагыйдәләрен бозуга юл куймау турында мәжбүри таләпләр;

5) муниципаль торак фондының торак йортларын һәм (яки) муниципаль торак фондының торак урыннарын карап тоту өчен җаваплы затлар тарафыннан торак йортларны һәм (яки) торак урыннары карап тоту һәм ремонтлау кагыйдәләрен яисә аларны даими яшәү өчен яраксыз дип тану һәм аларны торак булмаган торакка күчерү тәртибен һәм кагыйдәләрен бозуга юл куймау, шулай ук муниципаль торак фондының торак йортларын һәм (яки) муниципаль торак фондының торак урыннарын яллаучы (милекче) ризалыгыннан башка үзгәртеп коруга һәм (яисә)янадан планлаштыруга юл куймау турында мәжбүри таләпләр, әгәр үзгәртеп кору һәм (яки) янадан планлаштыру муниципаль торак фондының торак йортыннан һәм (яки) муниципаль торак фондының торак урыныннан файдалану шартларын сизелерлек үзгәртсә;

б) халыкны коммуналь хезмәтләр белән тәэмин итүнең норматив дәрәжәсен яки режимын бозмау турында мәжбүри таләпләр;

7) күпфатирлы йортлар белән идарә итү шартнамәләре, күпфатирлы йортлар белән идарә итү буенча эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру кагыйдәләре нигезендә муниципаль торак фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортлар белән идарә итү буенча эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар һәм индивидуаль эшкуарлар тарафыннан бозуларга юл куймау турында мәжбүри таләпләр;

8) социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча найм бирүчеләр тарафыннан мондый шартнамәләргә төзүгә һәм үтәүгә мәжбүри таләпләргә, социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннары наем шартнамәләре буенча торак урыннары бирү эшчәнлегенә карата таләпләргә йә торак урыннары санына һәм торак урыннарның гомуми мәйданына карата билгеләнгән таләпләргә бозуга юл куймау турында мәжбүри таләпләр, алар социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча социаль файдаланудагы наемлы йортта бирелергә тиеш;

9) йорт эчендәге һәм фатир эчендәге газ жиһазларын, шул исәптән газ жиһазларын куркынычсыз файдалануны һәм карап тотуны тәэмин итү кагыйдәләре:

- йорт эчендәге һәм фатир эчендәге газ жиһазларын имин файдалануны һәм карап тотуны тәэмин итү кагыйдәләре белән каралган исемлеккә кертелгән, йорт эчендәге һәм (яки) фатир эчендәге газ жиһазларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау буенча эшләр башкаруның (хезмәт күрсәтүнең) сыйфатына (срогына, вакытына) таләпләргә бозу яисә йорт эчендәге һәм (яки) фатир эчендәге газ жиһазларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау буенча эшләрне (хезмәтләргә күрсәтмәү) башкармау (хезмәт күрсәтмәү);

- әгәр мондый шартнамә төзү мәжбүри булса, йорт эчендәге һәм (яки) фатир эчендәге газ жиһазларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау турында шартнамә төзүдән читләшү мөмкинлеге турында;

- йорт эчендәге һәм (яки) фатир эчендәге газ жиһазларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау эшләрен башкару өчен махсулаштырылган оешма вәкиленә мондый эшләрне билгеләнгән тәртиптә башкару турында хәбәр итү очрагында рөхсәт бирмәү турында;

- йорт эчендәге һәм (яки) фатир эчендәге газ жиһазларына керә торган жиһазларны алыштырудан читләшү, йорт эчендәге һәм фатир эчендәге газ жиһазларын куркынычсыз файдалануны һәм карап тотуны тәэмин итү кагыйдәләре нигезендә, мәжбүри булса, йә йорт эчендәге һәм (яки) фатир эчендәге газ жиһазларын техник диагностикалау турында шартнамә төзүдән читләшү, әгәр мондый шартнамә төзү мәжбүри булса, мондый шартнамә төзү мәжбүри булып тора;

10) торак-коммуналь хужалыгының дәүләт мәгълүмат системасында мәгълүмат урнаштырмау, мәгълүматны тулы күләмдә урнаштырмау яки дәрәжә булмаган мәгълүмат урнаштырмау турында мәжбүри таләпләр;

11) үз компетенциясе чикләрендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфалар затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләргә бозу бетерү турында күрсәтмәләрнең үтәлеше

5. Нигезлэмэдэ түбэндэге профилактик чаралар үткөрү каралган:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

Профилактик чаралар сыйфатында намуслылыкны стимуллаштыру һәм үз-үзеңне тикшерү чаралары нигезлэмә белән билгеләнмәгән.

Шулай ук шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында муниципаль контроль органы гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә телдән хәбәр итә һәм консультация бирә ала.